

2023-12-21
KN2023/04647

Klimat- och näringslivsdepartementet

Statskontoret

Uppdrag att utföra en analys av Naturvårdsverket

Regeringens beslut

Regeringen ger Statskontoret i uppdrag att utföra en analys av Naturvårdsverket samt att föreslå åtgärder.

Statskontoret ska analysera och bedöma

- hur Naturvårdsverket fullgör sina uppgifter och uppdrag,
- hur befintlig och kommande lagstiftning samt behovet av en snabb industriell omställning påverkar Naturvårdsverkets förutsättningar att kunna fullgöra sina uppgifter på ett ändamålsenligt, effektivt och rättssäkert sätt,
- hur gränsdragningen av myndighetens uppgifter i förhållande till andra myndigheter med närliggande uppgifter är utformad och fungerar samt hur myndighetens kontaktytor och dialog med näringslivet fungerar,
- om regeringens styrning är ändamålsenlig, särskilt utformningen av instruktionen och om styrningen möjliggör en effektiv användning av förvaltningsmedlen till Naturvårdsverkets kärnuppgifter.

Inom ramen för uppdraget ingår även att, vid behov, föreslå de åtgärder som Naturvårdsverket eller regeringen bör vidta för att stärka myndighetens förutsättningar att fullgöra sitt uppdrag på ett ändamålsenligt, effektivt och rättssäkert sätt. I det ingår att ompröva relevanta delar av myndighetens uppgifter eller att föreslå att uppgifter ska flyttas till annan myndighet. Statskontoret ska beakta de pågående utredningarna om en ny jakt- och viltvårdsmyndighet (dir. 2023:108), förenklade och förkortade tillståndprocesser (dir. 2023:78) samt andra relevanta utredningar som pågår för att effektivisera statsförvaltningen.

Naturvårdsverket ska under uppdragets genomförande bistå Statskontoret med de uppgifter och förutsättningar som är nödvändiga för att Statskontoret ska kunna fullgöra uppdraget på ett ändamålsenligt sätt.

Statskontoret ska löpande informera Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet) om uppdragets genomförande.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet) i en skriftlig rapport senast den 8 november 2024.

Bakgrund

Naturvårdsverket är förvaltningsmyndighet på miljöområdet i frågor om klimat och luft, mark, biologisk mångfald, förorenade områden, kretslopp och avfall, miljöövervakning samt miljöforskning. Naturvårdsverket ska vara pådrivande, stödjande och samlande vid genomförandet av miljöpolitiken.

Naturvårdsverket spelar en central roll när det gäller att genomföra klimat- och miljöpolitiken. Kraven på myndigheten och uppgifterna både ökar och förnyas. Hur regeringen ser på Naturvårdsverkets roll och vilka uppgifter den vill att myndigheten ska prioritera är därmed av stor vikt.

Naturvårdsverkets kärnverksamhet är att utfärda föreskrifter, vägleda myndigheter, företag och enskilda vid tillämpning av lagstiftning och regelverk, fördela medel till olika ändamål, sprida information till allmänheten m.m. Vid sidan av det arbetet bistår myndigheten regeringen med experthjälp, utredningar och olika i former av internationellt arbete. Naturvårdsverket arbetar förhållandevis nära regeringen både när det gäller att genomföra politik och att bistå med att utforma politik.

Arbetet med att genomföra och bistå regeringen med att utforma klimat- och miljöpolitik har med åren alltmer kommit att hamna i förgrunden. Samtidigt har särskilt uppgifter med tillsyn, digitalisering och hantering av olika stödssystem, internationell rapportering samt med att genomföra ny EU-lagstiftning inom avfalls- och klimatområdet där myndigheten även utövar marknads kontroll, ökat. Naturvårdsverket är sedan 2022 dessutom beredskapsmyndighet vilket ställer nya krav på informationssäkerheten. Regeringens styrning och tilldelning av resurser behöver vara ändamålsenlig så att både Naturvårdsverkets kärnverksamheter och uppgifterna med att utveckla och genomföra ny politik kan bedrivas effektivt.

Tillgängliga resurser ställer stora krav på myndighetens förmåga att bedriva en effektiv verksamhet och prioritera bland sina uppgifter samtidigt som pågående arbete med klimatomställningen kräver fortsatt utveckling av ny politik. Det finns därför ett behov av att analysera och bedöma samt vid

behov ompröva myndighetens åtaganden eller föreslå åtgärder till hur myndighetens uppgifter kan tydliggöras och renodlas.

Effektiv statsförvaltning

För att statsförvaltningen ska leverera de resultat som regeringen och medborgarna förväntar sig måste den vara kostnadseffektiv och ändamålsenligt organiserad. Myndigheternas förmåga att samarbeta är därtill avgörande för att uppnå en högre effektivitet och kvalitet inom statsförvaltningen. Statsförvaltningen behöver bli mindre fragmenterad och mer fokuserad på myndigheternas kärnuppgifter. Det finns därför skäl till att ompröva det offentliga åtagandet där så är lämpligt och att se över myndigheternas uppgifter.

En viktig förutsättning för regeringens styrning av myndigheterna är att det med jämna mellanrum görs djupare analyser av verksamheterna. Analyserna ger regeringen förutsättningar för en förbättrad och utvecklad styrning. De ger också myndigheternas ledningar underlag att vidareutveckla verksamheterna.

Naturvårdsverkets uppgifter har ökat och klimatomställningen ställer nya krav på flertalet av myndighetens uppgifter. Medborgarnytta, effektivitet och förenkling är ledord för all statlig verksamhet. Det är viktigt att regeringens styrning är ändamålsenlig och ger förutsättningar för Naturvårdsverket att säkerställa kvalitet och effektivitet i myndighetens verksamhet.

På regeringens vägnar

Romina Pourmokhtari

Kerstin Konitzer

Kopia till

Finansdepartementet/BA, SFÖ
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet/FJR
Naturvårdsverket